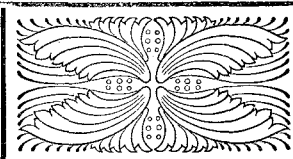

REVISTA

Curiositats granollerines

IX

Les muralles velles de Granollers

(Continuació)

El verdader origen, doncs, de les muralles de fortificació, s'ha de fer caure en les darreries del segle XIII, puix que encara que els principals privilegis concessionaris del dret de murar i abastar recursos per a fer-ho, el fèiem caure, en nostre article passat, en els privilegis concedits pel Rei Pere i son primogènit l'infant Joan, per la raó de que és probable que la verdadera fortificació, aital com ha arribat a nostres dies, fos construïda en aquella data de 1366 a 1373, o sigui en la segona meitat del segle XIV, molt més endarrera, en el temps de la sublevació de la noblesa catalana en contra del rei d'Aragó, per ses amistats sospitoses amb les Cases i Baronies franceses i per ses empreses guerreres, molt dispendioses per a tots els estaments catalans, es troba fet un permís, en el llibre petit de Privilegis de la Vila de Granollers, en els fulls 5, 6, 7 i 8, concedit en 13 de Juny de 1291, per Pere Marqués, amb decret del Bisbe de Barcelona, en feu del qual es tenia aleshores a la Vila; en el qual privilegi són concedides moltes llibertats i facultats, i en son apartat 14 s'hi consigna (foli 7 girat) que dita autoritat dona a l'Universitat de Granollers la quantitat de 10,000 sous, corresponents al preu que ha de pagar la Vila en els dos anys subsegüents, amb la expressa condició de que aital quantitat sigui empleada en la construcció de murs de defensa de la població.

Aquest és, doncs, el document més antic trobat en relació amb les muralles; i, per tant, és en aquesta data que s'ha d'escaure son origen.

Ara bé; la turbulència que va venir en els acabaments d'aquella centúria, per la rivalitat que es congrià entre les cases d'Anjou i Aragó, pins al punt de originar la guerra i subsegüent invasió de nostra terra pels exèrcits de l'altre cantó dels Pirineus, va fer que un cop perduda

pels catalans la batalla de Salses, els exèrcits de la Gallia entressin a sang i a foc en nostra terra, devastant-ho i arrollant-ho tot, fins a la reacció completa de les nostres forces, acabada en la foragitació dels francesos en la cèlebre batalla del Coll de Panissars.

Aquesta disquisició fa suposar que la nostra vila fou barbrement saquejada i quasi en sa totalitat encesa, pel qual fet va ésser abandonada per llurs habitants. Així s'expressa en el text del privilegi de l'Infant Joan, concedit en 6 de Juny de 1366, que referint-se a aquella època diu que la Vila «al pas de Gentes Gallicas, fou destruïda, devastada i per fi encesa en gran part», per quals esdeveniments les gents de la Vila varen haver de fugir temporalment, quedant «quasi depopulada».

Això fa creure que quedaren derruïdes del tot les muralles del segle XIII i que aquestes no foren fetes o construïdes amb la solidesa i fortalesa que calia, puix que a aquella invasió varen resistir, en la mateixa època, els castells de Montornés, Tagamanent i Montcada, de construcció apropiada i sòlida.

C.

(Es continuarà)

Prometensa

(Reproduïm aquesta poesia, premiada en el Certamen del Casino, de l'any 1896, per evocar-se en ella un bell costum que es va perdent més cada any.)

Els tres Reis de l'Orient... I

— Mareta del meu cor,
fa temps que vostre amor
promesa em feu sagrada;
i ara ha arribat el cas;
no vos en desdiu pas,
que avui és la diada.

A estudi, ja m'ho ha dit
el nin de ca 'l Petit,
que avui és aquell dia;
i els altres nins, també
han dit tots, que potsé
sa mare als mudaria.

Diu que han de fer de reis
i vestits tots marmeis,
ballant, volten la Vila;
i de panses, i d'ous
de taronges i nous
n'apleguen una pila!

Diuen els nins que hi van
alegres, bó i cantant,
amb sabres nous, de canya;
i duen cistellets,
per recaptà els esplets
que cada colla guanya!

Que hi dú, el qui mana més,
bandera de papés,
i canten el Villano,
aquell que no te pà,
i que m'ensenyarà
en Franciset del Tano.

Mareta del meu cor,
vos que em teniu amor,
dexeu-m'hi anà una estona;
que vos estimaré,
i de tot us creuré
fent bondat de la bonal

—Sí, fill, que hi aniràs.
Que content que estaràs!—
l'hi diu la seva mare.

—Aquí tens ja el vestit
vermell, groc, tot guarnit,
que t'ha arreglat ton pare!

—Sí, sí, el meu amor!—
l'hi diu, amb goig del cor,
son àvia, la padrina!
—Que't guardo mils petons,
i figues i ammetlons,
i ous i una joguinal!

Que està content el nin!
Sa mare el va guarnint;
i fan bulla, allí a fóra
tots els altres vailets,
que saltan satisfets
mentres esperen l'hora.

El pare, tot cofoi,
content, besa al séu noil
i diu a sa parella:

—Me'n vaig a treballà,
puix molta estona hi ha
que s'ha sentit l'esquella.

El nin ja està vestit.

—Quin goig!—diu—faig guarnit!
Fugiu, que porto espasall!—

Les dones s'han mirat,
i amb dues han plorat
veient-lo eixir de casa;
i han dit ben a pleret:
—Vulgau, Déu meu, que aquest
bell goig duri molts dies;
que ell és el segur port,
en mig del desconhort
de nostres melangies!

II

Els noiets, bo i cantant, volten la Vila,
vestits amb coloraines.

Visiten llurs parents de cada colla,
i Lo Villano hi canten
amb llurs veus d'angelet, fresques i pures,
que són del Cel baixades.

F. Montaña i Guasch

Metge cirurgià

Especialista en Enfermetats de la Pell i Veneri

GRANOLLERS: Carrer Barcelona, 1, 2.^{on}

Dijous i diumenges, de 9 a 12

BARCELONA: Carrer Sant Pau, 28, pral.

Tarda, de les 3 a les 5